

Elkem ASA Salten Verk

► Detaljreguleringsplan for Valljord industriområde

Plan ID: 1845_2019001

Planbeskrivelse

Oppdragsnr.: 5192529 Dokumentnr.: 01 Versjon: 03 Dato: 2021-04-28

Oppdragsgiver: Elkem ASA Salten Verk
Oppdragsgivers kontaktperson: Ketil Kristensen
Rådgiver: Norconsult AS, Konrad Klausens vei 8, NO-8003 Bodø
Oppdragsleder: Gøran Antonsen
Fagansvarlig: Gøran Antonsen
Andre nøkkelpersoner: Marit Lunde

03	2001-04-28				
02	2021-04-22	Justert etter offentlig ettersyn	GAn	GAn	GAn
01	2020-10-12	Detaljregulering Valljord industriområde. Planbeskrivelse	GAN/MaLun	GAn	GAn
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

► Sammen drag

Elkem ASA Salten Verk (heretter forkortet til Elkem) ønsker å utarbeide reguleringsplan for dagens industriområde og for framtidig utvidelse sør for fylkesveien iht. kommuneplanens arealdel. Områdene er i dag uregulert.

Elkem er et selskap som har mange nye kommende utviklingsprosjekter for supplering og effektivisering av dagens industri, samt rehabiliteringsprosjekter på gang på Valljord, Straumen. Det at det ikke finnes reguleringsplan krever omfattende dispensasjonsbehandling når det skal søkes om byggetillatelse for de enkelte tiltak. En godkjent reguleringsplan for området vil avhjelpe på dette, samt at det blir mer forutsigbart for omgivelsene hva som er tillatt innenfor planområdet. Den sørlige delen av planområdet ønskes klargjort og tilrettelagt for eventuelle utvidelser av lettere nærings- og industrivirksomhet knyttet til Elkems virksomhet, alternativt andre virksomheter.

Tilrettelegging for ei tømmerkai nord i planområdet for utskipping av tømmer fra Salten regionen utgjør en del av planarbeidet.

Tiltaket/planen er vurdert å falle inn under forskrift om konsekvensutredning. Planprogram ble lagt ut på høring sammen med oppstartsmeldingen og utredninger er gjennomført i henhold til vedtatt planprogram.

Planen er utredet ift. støy, luftkvalitet og grunnforhold.

Med grunnlag i de vurderinger som er gjort i planbeskrivelsen med tilhørende utredninger vil planforslaget etter forslagstillers vurdering i liten grad medføre negative konsekvenser for miljø og samfunn. Tiltaket er omfattende, men i hovedsak i tråd med overordnet plan og i et område som er preget av industri- og næringsvirksomhet i over 50 år. Planforslaget vurderes å være svært positivt for lokalsamfunnet ved å tilrettelegge for industrivirksomhet med flere arbeidsplasser og dermed en positiv befolkningsutvikling i området og økte inntekter for kommunen.

► Innhold

1	Bakgrunn	6
1.1	Lokalisering og planavgrensning	6
1.2	Hensikten med planen	7
1.3	Krav om konsekvensutredning	8
2	Planprosess	9
2.1	Plan- og medvirkningsprosess	9
2.2	Innspill til oppstartsvarsel og forslag til planprogram	9
2.3	Planprogram	14
3	Planstatus og rammebetingelser	15
3.1	Eierforhold	15
3.2	Gjeldende planer	15
3.3	Statlige og regionale planretningslinjer	18
3.3.1	<i>Fylkesplan for Nordland for 2013-2025, vedtatt 27.02.2013</i>	18
3.3.2	<i>Statlige og regionale planretningslinjer</i>	18
4	Beskrivelse av planområdet – dagens situasjon	19
4.1	Arealbruk	19
4.2	Landskap	19
4.3	Kulturminner	19
4.4	Rekreasjonsverdi	20
4.5	Naturmiljø	21
4.5.1	<i>Kartdatabaser</i>	21
4.5.2	<i>Vurdering av rødlistearter og arter med særlig forvaltningsinteresse</i>	22
4.6	Lakselva og oppvekstområdet for torsk og sei	23
4.7	Mineralforekomster	25
4.8	Jordressurser	25
4.9	Samisk kultur- og naturgrunnlag	26
4.10	Trafikale forhold	26
4.11	Teknisk infrastruktur	27
4.12	Grunnforhold	27
4.13	Støy og luftforurensning	29
5	Planforslagets utforming og konsekvens	31
5.1	Planlagt arealbruk og forholdet til overordnet plan	31
5.2	Landskap	31
5.3	Kulturminner	31
5.4	Rekreasjonsverdi	31
5.5	Naturmiljø	31
5.6	Mineralforekomster	32
5.7	Jordressurser	32

5.8	Samisk kultur- og naturgrunnlag	32
5.9	Trafikale forhold	32
5.9.1	<i>Veiarealer</i>	32
5.9.2	<i>Ny tømmerkai</i>	32
5.10	Teknisk infrastruktur	33
5.11	Utredning grunnforhold	33
5.12	Konsekvensutredning støy	34
5.13	Konsekvensutredning luftforurensning/støv	34
5.14	Risiko- og sårbarhet	35
5.15	Avbøtende tiltak	37
5.15.1	<i>Naturgitte forhold</i>	37
5.15.2	<i>Infrastruktur</i>	37
5.15.3	<i>Tidligere bruk</i>	37
5.15.4	<i>Støy- og støvforurensning</i>	37
5.16	Rekkefølgebestemmelser	37
6	Avsluttende kommentar	38

1 Bakgrunn

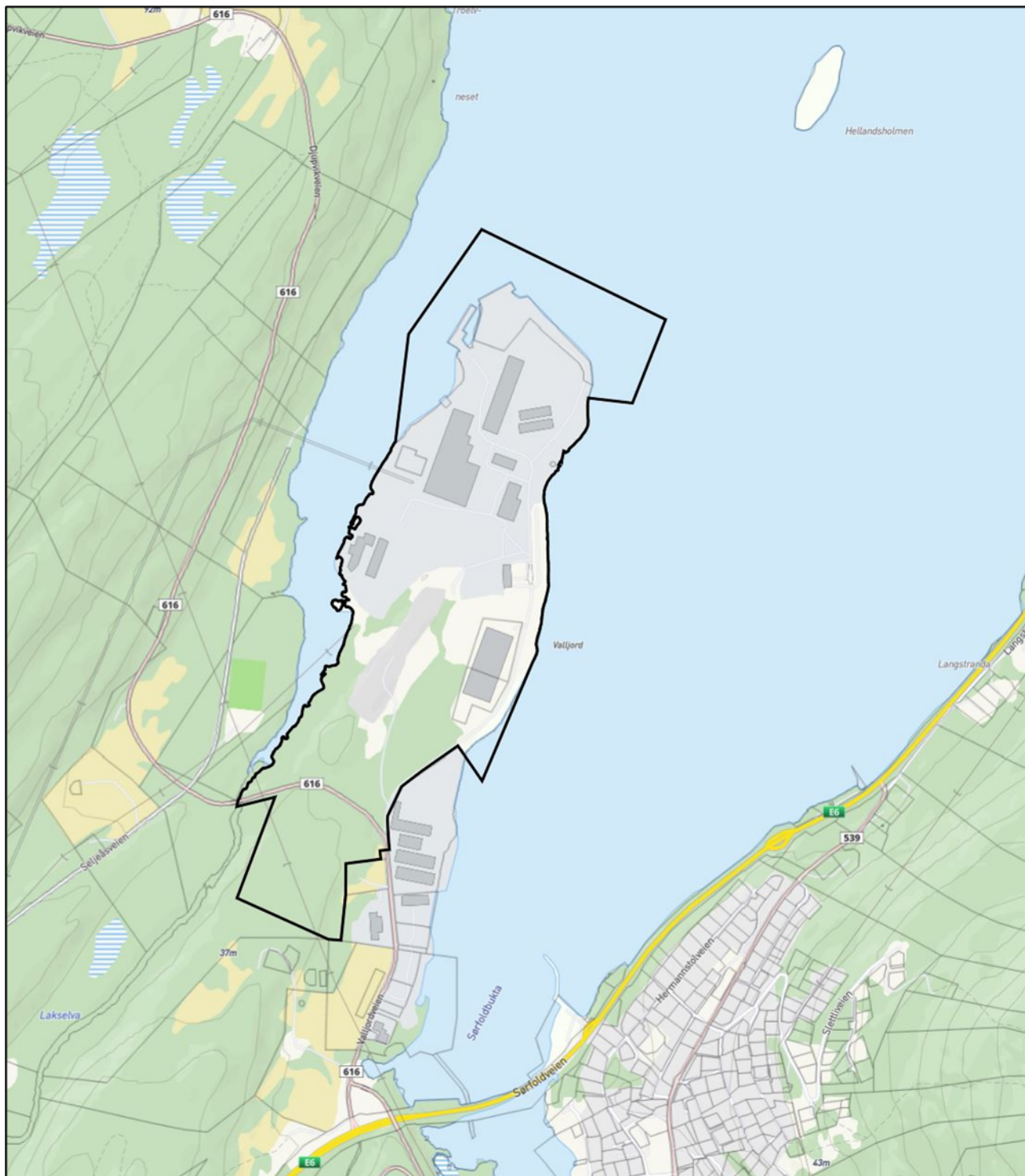
1.1 Lokalisering og planavgrensning

Planområdet er lokalisert rett nordvest for kommunesenteret i Sørfold, Straumen. Området heter Valljord.

Avgrensning av planen er vist i kartskissene nedenfor (cirka 588 daa):

Figur 1. Planområdet. Kilde: www.kommunekart.com, bearbeidet av Norconsult AS (2019).

Figur 2. Planområdet. Kilde: www.kommunekart.com, bearbejdet av Norconsult AS (2019).

1.2 Hensikten med planen

Elkem ASA Salten Verk (heretter forkortet til Elkem) ønsker å utarbeide reguleringsplan for dagens industriområde og for framtidig utvidelse sør for fylkesveien iht. kommuneplanens arealdel. Områdene er i dag uregulert.

2 Planprosess

2.1 Plan- og medvirkningsprosess

Avklarende møte med Sørfold kommune ble avholdt den 27. juni 2018. Formelt oppstartsmøte ble avholdt den 8. april 2019. Det vises til planprogrammets kap. 7 og referater fra møtene.

Oppstart av reguleringsplanarbeidet ble varslet den 25. juni 2019. Oppstartsvarelet, forslag til planprogram og mer informasjon om planarbeidet ble lagt ut på Sørfold kommunes hjemmeside, og fysisk lagt ut på kommunens rådhus. Frist for merknader / innspill til oppstart av planarbeidet og forslag til planprogram ble satt til 9. september 2019. Ved fristens utløp var det innkommet 11 innspill.

2.2 Innspill til oppstartsvarelet og forslag til planprogram

I tabellen under fremgår mottatte innspill til oppstartsvarelet med forslag til planprogram.

Person/etat	Innspill	Kommentarer
Norges vassdrags- og energidirektorat (4.7.2019)	NVE er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjon- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. Generelt innspill med særlig vekt på flom, overvannshåndtering og klimaendringer samt tiltak som kan utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven eller tiltak som berører anlegg med konsesjon etter energi- og vassdragslovgivningen. Viser til relevante veiledere og verktøy.	Ivaretas i planforslaget.
Sametinget (15.7.2019)	Vi finner det sannsynlig at det kan være automatisk fredete samiske kulturminner i det aktuelle området som ikke er registrert. Sametinget må derfor foreta en befaring i form av visuelt overflatesøk med evt. prøvestikk og innmåling med GPS før vi kan gi uttalelse i saken. Befaringen må gjennomføres når det er snø- og frostfritt og vil bli utført i løpet av feltsesongen 2019. Tiltaket kan ikke begynne før vår endelige uttalelse foreligger.	Befaring bestilt. Viser til merknadsbehandling av sametingets innspill mottatt 17.9.2019.
Sametinget (17.9.2019)	Sametinget foretok befaring av planområdet 03.09.19. Det ble under befaringen ikke påvist automatisk freda samiske kulturminner som skulle være til hinder for tiltaket. Etter befaring samt vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk freda samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget.	

	Sametinget gjør oppmerksom på det generelle aktsomhetsansvaret og foreslår tekst til reguleringsbestemmelsene. Viser til kulturminnelovens bestemmelser om samiske kulturminner.	Ivaretas i planbestemmelsene.
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (25.7.2019)	Sender generelt svar om DSBs innsigelseskompetanse og Fylkesmannens overordnede ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer. DSB vil gi faglig innspill til Fylkesmannen dersom det er nødvendig. Viser også til DSBs veiledere.	Samfunnssikkerhet vil belyses og ivaretas i planforslaget. Geotekniske- og miljøtekniske undersøkelser/vurderinger og støy- og luftforurensning utredes.
Kystverket (20.8.2019)	<p>Kystverket har gått gjennom dokumentene som følger varsel om planoppstart, og ber i denne sammenheng om at det gjøres en vurdering av konsekvensen av tiltaket.</p> <p>Kystverket behandlet tidligere saken med utvidelse av smoltanlegget og ny flytekai til utskipping av smolt. I denne sammenhengen påla Kystverket etablering av et nytt merke ved grunnen som ligger i innseilingen. Merket ligger i tilknytning til området som foreslås for ny tømmerkai.</p> <p>Kystverkets oppdrag er å ivareta sjøsikkerhet, fremkommelighet og miljø. For å kunne foreta en mer konkret vurdering av disse forholdene knyttet til etableringen av tømmerkaia, ser Kystverket det som nødvendig at det gjennomføres en konsekvensvurdering.</p> <p>Som følge av foreslåtte tiltak med bygging av tømmerkai og den betydningen tiltaket får for sjøtransporten, ber Kystverket om at det gjennomføres en konsekvensvurdering etter forskrift om konsekvensutredning vedlegg II pkt. 10 bokstav e) ii og iii.</p>	<p>Det gjennomføres en vurdering av plassering og funksjonalitet av eksisterende merke, samt eventuelt behov for omplassering eller nytt merke i innseilingen.</p> <p>Antall båtanløp knyttet til Elkem sin virksomhet ligger i dag årlig på mellom 4-500 båter. Beregnet årlig anløp knyttet til tømmerkaia er 20 båter. Dvs. båttrafikken fra tømmerkaia utgjør bare 4 % av trafikken til Elkem og konsekvensene antas ikke å være store. Dette belyses/beskrives som del av planbeskrivelsen.</p>
Statens vegvesen (31.7.2019)	Fylkesveg 616 som går gjennom planområdet har en utfordrende kurvatur gjennom planområdet og dagens kryssløsning er utflytende og må endres slik at fylkesvegen fremstår som den gjennomgående vegen. Atkomst til det eksisterende industriområdet og til det nye industriområdet blir private vegger. Reguleringsplanen må ha en rekkefølgebestemmelse som sikrer at atkomstene fra fv. 616 blir bygd i henhold til N100, før det gis igangsettingstillatelse til nybygg i planområdet. I kommuneplanens arealdel har kommunen avsatt areal til gang- og sykkelveg langs fv. 616	I planforslaget er kryssløsningen strammet opp og gang- og sykkelvei er regulert inn. Krav til opparbeiding av atkomst ivaretas i bestemmelsene.

	<p>fram til Lakselva Idrettsanlegg. I reguleringsplanen må det derfor reguleres tilstrekkelig med areal til denne gang- og sykkelvegen gjennom planområdet.</p> <p>Veglovens byggegrense er 50 meter fra midten av fylkesveger i uregulerte områder. Langmoen nærings- og industriområde som er tilgrensende reguleringsplan i sør, har byggegrense på 25 meter fra midten av fylkesvegen. Dette gir også plass til videreføring av gang- og sykkelvegen som er planlagt i reguleringsplanen for Langmoen. Byggegrensen fra fylkesvegen i denne reguleringsplanen må godkjennes av SVV gjennom planarbeidet.</p> <p>Ingen merknader til planprogrammet.</p>	<p>Byggegrensen er satt til 25 meter i planforslaget. 1.1.2020 overtok fylkeskommunen administrasjonsansvaret for fylkesveiene. Fylkeskommunen er høringspart når planforslaget legges ut på høring.</p>
<p>Direktoratet for mineralforvaltning (27.8.2019)</p>	<p>Planområdet overlapper ifølge Norges Geologiske Undersøkelse med industrimineralprovins Fauskeidet-Saltdal. DMF forventer at planprogrammet gjør rede for ovenfor nevnte naturressurs, og minner om at mineralressurser er et eget utredningstema jf. Forskrift om konsekvensutredninger (2017), § 21 Beskrivelse av faktorer som kan bli påvirket og vurdering av vesentlige virkninger for miljø og samfunn.</p> <p>Tilrettelegging for tømmerkai vil kreve større mengder av masser til utfylling. Planprogrammet bør behandle massehåndteringen i prosjektet. Bærekraftig mineralforvaltning innebærer at det i en tidlig planfase kartlegges behov og tilgang på egnede utfyllingsmasser, søkes løsninger med korte transportavstander, samt unngår å benytte kvalitetsmasser til utfylling.</p>	<p>Ifølge forsker Agnes M. Raaness hos NGU er det ikke stor sannsynlighet for å finne industrimineraler i planområdet. Skal man verdivurdere området, må man inn med geolog og ta prøveboringer. Dette er svært kostbart, og sett opp mot sannsynligheten for å finne verdifulle industrimineraler, er dette ikke hensiktsmessig. På bakgrunn av informasjonen fra NGU vurderes det ikke å være behov for å konsekvensutrede forholdet til mineralressurser i området.</p> <p>Det er et stort masseoverskudd i planområdet. Utvidelsen av industriområdet på land i sør omfatter en ås/forhøyning i landskapet som må tas ned før området kan tas i bruk til næring/industri. Disse massene vil bli benyttet ifm. utfylling i sjø.</p>
<p>Fylkesmannen i Nordland (6.9.2019)</p>	<p>Planområdet grenser mot Lakselva i øst, hvor sørlige deler fremstår som uberørt. Området ved utløpet av Lakselva like nord for Djupvikveien er registrert som svært viktig friluftsområde. Vi ber om at det avsettes en buffersone mot vassdraget slik at kantvegetasjonen bevares i samsvar med vannressurslovens bestemmelser.</p>	<p>Ivaretas i planforslaget.</p>

	<p>Utfylling i sjø må ha tillatelse fra Fylkesmannen. Vi ber i denne forbindelse om at det tas inn en rekkefølgebestemmelse om at igangsettingstillatelse til utfylling ikke kan gis før det foreligger tillatelse etter forurensningsloven fra Fylkesmannen. Det må i denne forbindelse gjennomføres undersøkelser av mulige forurensinger i sjøbunnen i utfyllingsområdet. Industriområdet til Elkem Salten (gnr 57 bnr 1) er registrert som forurenset grunn i grunnforurensningsdatabasen. Det er så langt ikke foretatt noen avgrensning av utstrekning og omfang. Ifølge databasen er det mistanke om forurensninger i form av PAH, klororganiske forbindelser, PCB og hydrokarboner.</p> <p>Forurensningsforskriften Kapittel 2. Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider gjelder ved terrenginngrep i områder hvor det har vært virksomhet som kan ha forurenset grunnen, det finnes tilkjørte forurensede masser eller det av andre årsaker er grunn til å tro at det er forurenset grunn. Det er kommunen som er forurensningsmyndighet for kapittel 2. Kapittelet gjelder også for terrenginngrep som ikke er søknadspliktig.</p> <p>Vi er kjent med at Miljødirektoratet er i gang med å oppdatere Elkem Salten sin tillatelse etter forurensningsloven i samsvar med kravene i IED-direktivet. Dette innebærer bl.a. at Elkem Salten må utarbeide rapport om forurensningstilstand i grunn og grunnvann i samsvar med forurensningsforskriften § 36-21 Tilstandsrapport. Vi antar at det kan være hensiktsmessig å vise forurensede områder på planområdet som hensynssone forurenset grunn med tilhørende bestemmelser.</p> <p>Vi anmoder i denne forbindelse om at det tas inn en rekkefølgebestemmelse om at før det kan igangsettes tiltak etter plan- og bygningsloven eller ikke søknadspliktige anleggsarbeider, skal tiltaksplan for håndtering av forurenset grunn, i tråd med forurensningsforskriftens kapittel 2, være godkjent av forurensningsmyndigheten.</p>	<p>Ivaretas gjennom rekkefølgebestemmelse. Miljøtekniske undersøkelser av grunnforholdene i sjø der det skal fylles ut og etableres kai, etc. utføres som en del av planarbeidet. Viser til kap. 5.11.</p> <p>-</p> <p>Da tilstandsrapporten ikke er ferdigstilt tas det inn en bestemmelse om at det skal fremgå av byggesøknaden at det omsøkte området er sjekket ut i forhold til tilstandsrapporten.</p> <p>Ivaretas i planbestemmelsene.</p>
<p>UIT Norges arktiske universitet (7.9.2019)</p>	<p>Ingen merknader til planarbeidet.</p>	<p>-</p>

<p>Seniorrådet (22.7.19)</p>	<p>Ingen merknader til planarbeidet.</p>	<p>-</p>
<p>Nordland fylkeskommune (1.10.2019)</p>	<p><u>Forholdet til regionale interesser</u> Viser til fylkesplanens retningslinjer i kap. 8.4, 8.5 og 8.6:</p> <p>Ber om at følgende vurderes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hensynet til Lakselva - Hensynet til områder som er registrert som oppvekst- og beiteområde for torsk og sei. - Området er registrert med forurenset grunn, påvirkningsgrad 2 «akseptabel forurensning». Vi ber om at fare for ytterligere grunnforurensning og eventuelle avbøtende tiltak vurderes i planprosessen. <p><u>Kulturminner</u> Er ikke kjent med at planen kommer i konflikt med verneverdige kulturminner.</p> <p><u>Planfaglige</u> Ber om at følgende retningslinjer eller planer legges til grunn for planarbeidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen - Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning - Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen <p>Generelle kommentarer til klimahensyn, landskap, friluftsliv og vannforvaltning.</p>	<p>Ivaretas i planforslaget.</p> <p>Ivaretas i planbeskrivelsen.</p> <p>Ivaretas i planbeskrivelsen.</p> <p>Ivaretas i planbeskrivelsen.</p>

2.3 Planprogram

Planprogrammet ble vedtatt 7.11.2019.

Foruten 0-alternativet (dvs. dagens situasjon), foreligger det ett utbyggingsalternativ, jf. kap. 1. Tabellen under viser utredningsprogrammet for planarbeidet.

Tema	Beskrivelse
Geotekniske- og miljøtekniske undersøkelser/vurderinger (C)	Undersøkelse av grunnforholdene i sjø der det skal fylles ut og etableres kai, etc. i forhold til stabilitet og eventuell forurensning. Det sjekkes spesielt ut om området har tilstrekkelig sikkerhet i forhold til kvikkleireskred, jfr. <i>NVEs veileder nr. 7. Sikkerhet mot kvikkleireskred.</i>
Støy- og luftforurensning (C)	Hvilken støybelastning eksisterende og nye tiltak i planområdet har på omkringliggende områder vurderes ved å sammenligne resultatene fra beregningene med grenseverdier i utslippstillatelser og retningslinjene i T-1442 Retningslinje for støy i arealplanlegging. Støy fra lasting og lossing av tømmer ifbm. med tømmerkaia sees spesielt på. Det samme gjelder analyse av utslipp til luft og luftforurensning. Områdets lokale luftkvalitet vurderes ved å sammenligne resultatene fra beregningene med grenseverdier i forurensningsforskriften/utslippstillatelser og retningslinjene i T-1520 Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging. Gjennom Forurensningsforskriften § 7 er det fastsatt juridisk bindende krav til luftkvalitet.

De øvrige tema i KU forskriftens § 21 medførte behov for konsekvensutredning, men relevante tema omtales i planbeskrivelsen.

- Kulturminner og kulturmiljø utover befaring av kulturminne i sjø.
- Landskap.
- Vannmiljø, jf. relevante bestemmelser i vannforskriften.
- Sikring av jordressurser (jordvern).
- Samisk natur- og kulturgrunnlag.
- Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger.
- Beredskap og ulykkesrisiko, jf. plan- og bygningsloven § 4-3.
- Befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen.
- Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett.
- Barn og unges oppvekstvilkår.
- Kriminalitetsforebygging.
- En beskrivelse av arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet.
- For planer som kan føre til vesentlig påvirkning av konkurranseforholdene

For øvrig ble følgende problemstillinger/føringer listet opp som viktig for planarbeidet i oppstartsmøtet:

- Byggeskikk og estetikk: Utnyttelsesgrad på inntil 100 % BYA, generell byggehøyde på 20 m. Enkeltanlegg kan føres opp i en høyde inntil 50 m.
- Naturmangfold, friluftsliv og landskap må vies ekstra oppmerksomhet i planbeskrivelsen.
- Trafikk: Adkomst og «gevinsten» ved at tømmerbiltransporten på sentrale veger blir redusert ved at tømmer vil transporteres med båt må belyses.
- Risiko- og sårbarhet med spesielt fokus på forurensning, avfallshåndtering, etc.

Det vises ellers til referat fra avholdt oppstartsmøte med Sørfold kommune.

3 Planstatus og rammebetingelser

3.1 Eierforhold

Planområdet berører følgende eiendommer:

Gnr/bnr	Hjemmelshaver
57/1	Elkem ASA Salten Verk
57/3	Elkem ASA Salten Verk
57/1/2	Festes av Indre Salten vekst AS
57/1/3	Festes av Indre Salten vekst AS
57/1/4	Festes av Sørfold kommune
59/9	Elkem ASA Salten Verk

3.2 Gjeldende planer

I kommunedelplan for Straumen 2009-2021 (vedtatt 30.9.2010) er området nord for FV616/7502 Djupvikveien avsatt til nåværende industri (felt I15), mens områdene sør for denne veien (felt I13) er avsatt til fremtidig industri. Sjøarealene innenfor planområdet er avsatt til vannareal for allment friluftsliv. Viser til figur 4.

Gjeldende reguleringsplaner er vist i figur 5.

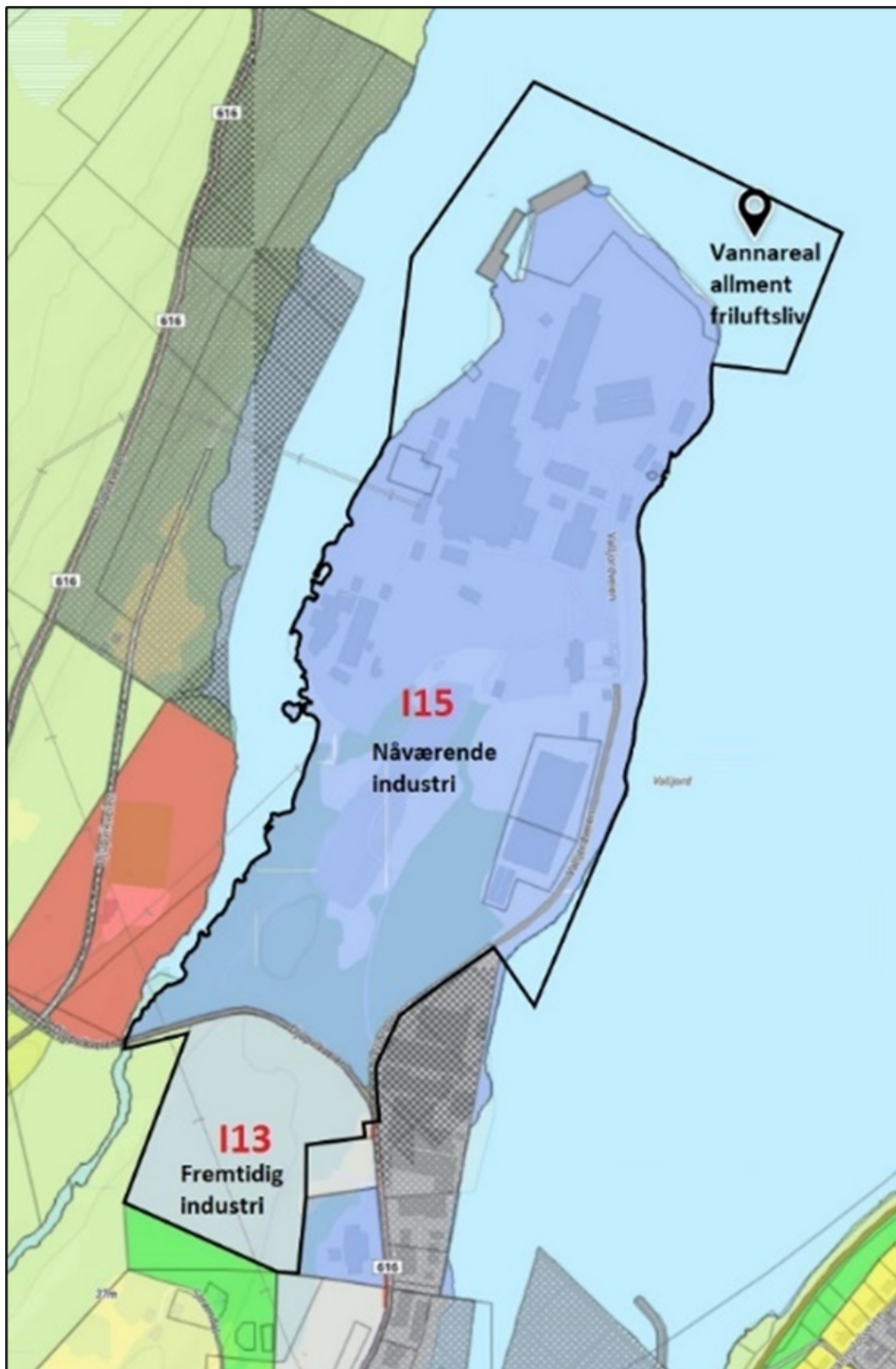
Planområdet berører følgende gjeldende reguleringsplaner:

- planID 1993003 Sisoflor veksthusområde, vedtatt 10.12.1993
- planID 1985002 Trollbukta industriområde, vedtatt 22.11.1985

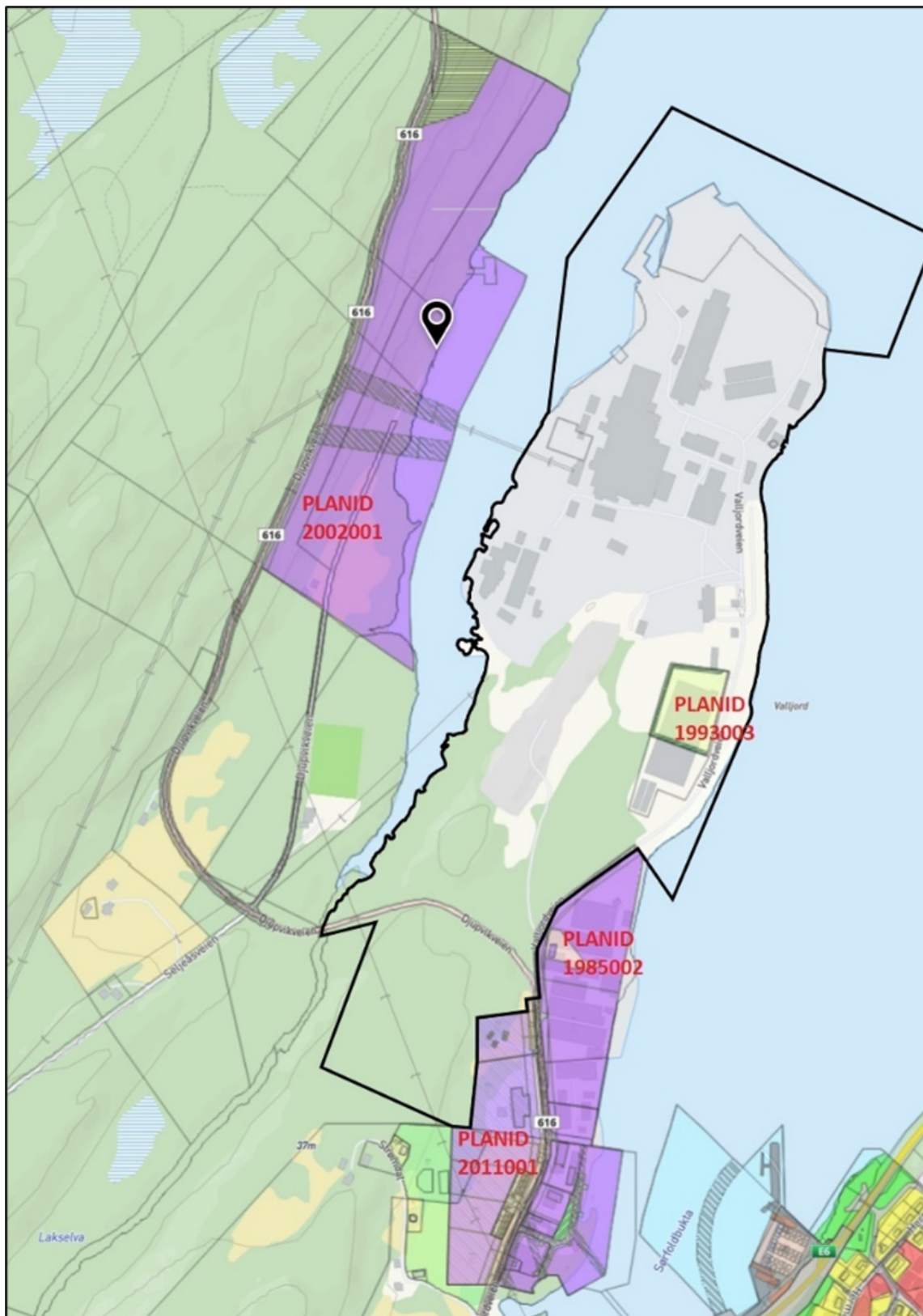
Planen grenser til følgende gjeldende reguleringsplaner:

- PlanID 2011001 Langmoen nærings- og industriområde, vedtatt 09.10.2012

Vest for Lakselva gjelder PlanID 2002001 Seljeåsnes industriområde, vedtatt 11.10.2002

Figur 4. Utsnitt fra kommunedelplan for Straumen 2009-2021. Kilde: www.kommunekart.com, bearbejdet av Norconsult AS 2019.

Figur 5. Gjeldende og tilgrensende reguleringsplaner. Kilde: www.kommunkart.com, bearbejdet av Norconsult AS 2019.

3.3 Statlige og regionale planretningslinjer

3.3.1 Fylkesplan for Nordland for 2013-2025, vedtatt 27.02.2013

I sitt innspill til planarbeidet viser Nordland fylkeskommune til følgende retningslinjer i kap. 8.4., 8.5 og 8.6:

- Arealplanleggingen skal ta hensyn til framtidig arealbehov for viktig infrastruktur innenfor transportsektoren som fiskeri- og trafikkhavner, lufthavner, vei og bane.
- Dersom kommunen finner å legge til rette for bruk i 100-metersbeltet / den funksjonelle strandsonen, skal sjørelaterte næringsetableringer prioriteres framfor andre tiltak.
- For å tilpasse seg til økt havnivå bør kommunen heve nedre byggegrense mot sjøen der det ligger til rette for det.

Kap 8.4 *Næringsutvikling* er svært relevant i forhold til utvidelse av industriarealet på Valljord og spesielt relevante punkter fra kapittel 8.4. er gjengitt nedenfor.

- Arealplanleggingen skal sikre næringslivets behov for forutsigbarhet og legge til rette for utbyggingsareal, ressursgrunnlag og infrastruktur som vei, vann, kraftlinjer og bredbånd.
- Arealplanleggingen skal sikre vekst og utviklingsmuligheter for byer og tettsteder med hensyn til tilgang på tomter til næringsliv og boligbygging.
- Arealplanleggingen bør synliggjøre mulige trasévalg for kraftlinjenett som er nødvendig for næringsutvikling og beredskap.
- Arealplanleggingen skal legge til rette for utvikling og bruk av fornybare energiresurser som vannkraft, vindkraft, havenergi, bioenergi med mer.
- Arealplanleggingen skal legge til rette for videreutvikling og nyetableringer av kraftintensiv industri.

3.3.2 Statlige og regionale planretningslinjer

Relevante retningslinjer/rammer/føringer i forbindelse med planforslaget er listet opp nedenfor

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig, areal og transportplanlegging (2014)

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

Andre relevante retningslinjer/ rammer/ føringer

- Regional plan- Klimautfordringene i Nordland 2011-2020
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (2016)
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (2012)
- Naturmangfoldloven (2012)
- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og jan Mayen 2016-2021
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

4 Beskrivelse av planområdet – dagens situasjon

4.1 Arealbruk

Områdets nordlige del benyttes i dag av Elkem til industriformål - produksjon av silisium- og silikaprodukter. Byggingen av anlegget begynte på midten av 1960-tallet, og den første elektriske smelteovnen kom i drift i 1967. Tre år senere ble en annen ovn tilsatt, og i 1972 begynte den tredje og største ovnen å produsere ferrosilisium. Gjennom årene har operasjonen blitt oppgradert mot høyere silisiumrenhet, og Elkem er nå en av verdens største og mest moderne silisiumfabrikker som eksporterer silisium- og silikaprodukter verden over. Valljord er et industriområde som er utviklet over mer enn 50 år, siden etableringen rundt midten av 1960-tallet. Arkitektonisk og estetisk utforming av produksjonslokaler mv har vært underordnet industrielle behov.

Det har videre vært drevet ett større gartneri (Sisoflor) i planområdets østre del. Driften av dette ble lagt ned i 2011, men gartnerhallene står der fortsatt. De øvrige delene av planområdet består av områder hvor det har vært uttak av stein (tilrettelegging for fremtidig industriarealer), samt ubebygde områder med skog med middels til høg bonitet.

4.2 Landskap

Terrenget består i hovedsak av en relativt flat landtunge som strekker seg ut i fjorden Sørfolda mellom Sørfoldbukta / Straumen og utløpet av Lakselva. Mot sør stiger terrenget gradvis oppover mot Dalåsen. Denne landtungen kalles Valljord og domineres totalt av industriområdet på stedet.

Figur 6. Industristedet Valljord sett fra E6 ved Straumen – sett mot nordvest. Kilde: Google maps.

I NIN-landskapskartlegging er området Valljord karakterisert som «klasse 2 – vanlig forekommende landskap».

4.3 Kulturminner

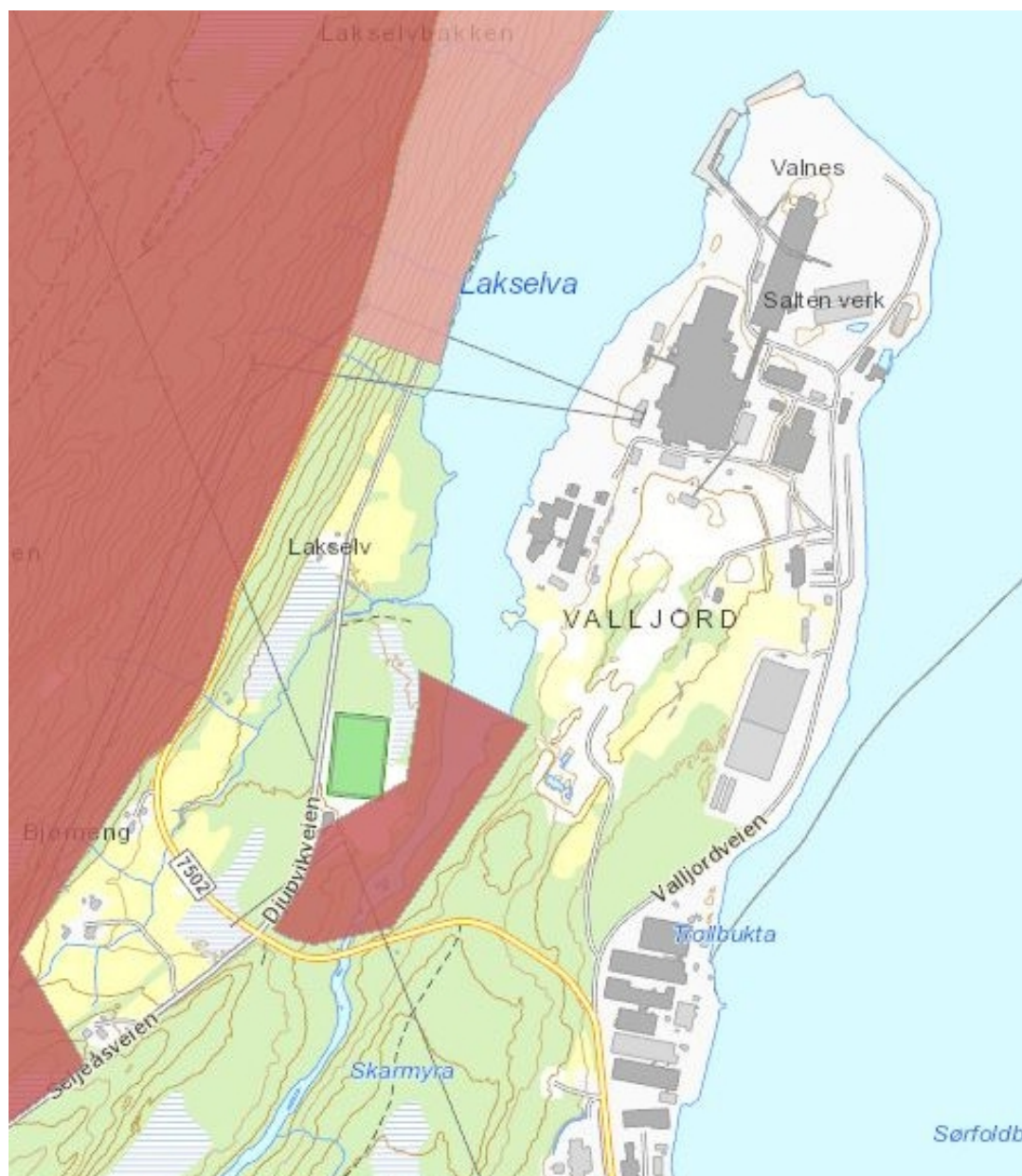
I SEFRAK og Riksantikvarenes registreringer er det ingen registrerte kulturminner i eller i umiddelbar nærhet av planområdet.

Sametinget gjennomførte befaring av planområdet den 3. september 2019. Det ble under befaringsen ikke funnet automatisk fredede samiske kulturminner etter kulturminnelovens §4.

4.4 Rekreasjonsverdi

Retten vest for planområdet ligger Lakselva idrettsanlegg som er en oppvarmet kunstgressbane basert på oppvarming med spillvarme fra Salten verk. Banen som har flomlys og garderobehus er en «ren» 11-fotballbane uten omkringgående løpebane eller andre anlegg for annen idrett. Veien opp til idrettsanlegget går gjennom planområdet, og det er derved en del tungtrafikk langs denne vegen. Vegen er i dag ikke tilrettelagt for myke trafikanter. Trialklubben i Sørfold har også et anlegg rett sør om kunstgressbanen og bruker samme parkeringsplass som idrettsanlegget.

Lakselva (nedenfor brua til fylkesveien) er i Miljødirektoratets karttjeneste Naturbase registrert som svært viktig friluftsområde. Store områder vest for planområdet er registrert som friluftslivsområder; Seljeåsen (svært viktig) og Lakselva (viktig).

Figur 7. Registrerte friluftslivsområder. Kilde Naturbase.

4.5 Naturmiljø

4.5.1 Kartdatabaser

I Miljødirektoratets karttjeneste Naturbase er det registrert følgende forekomster i og ved planområdet:

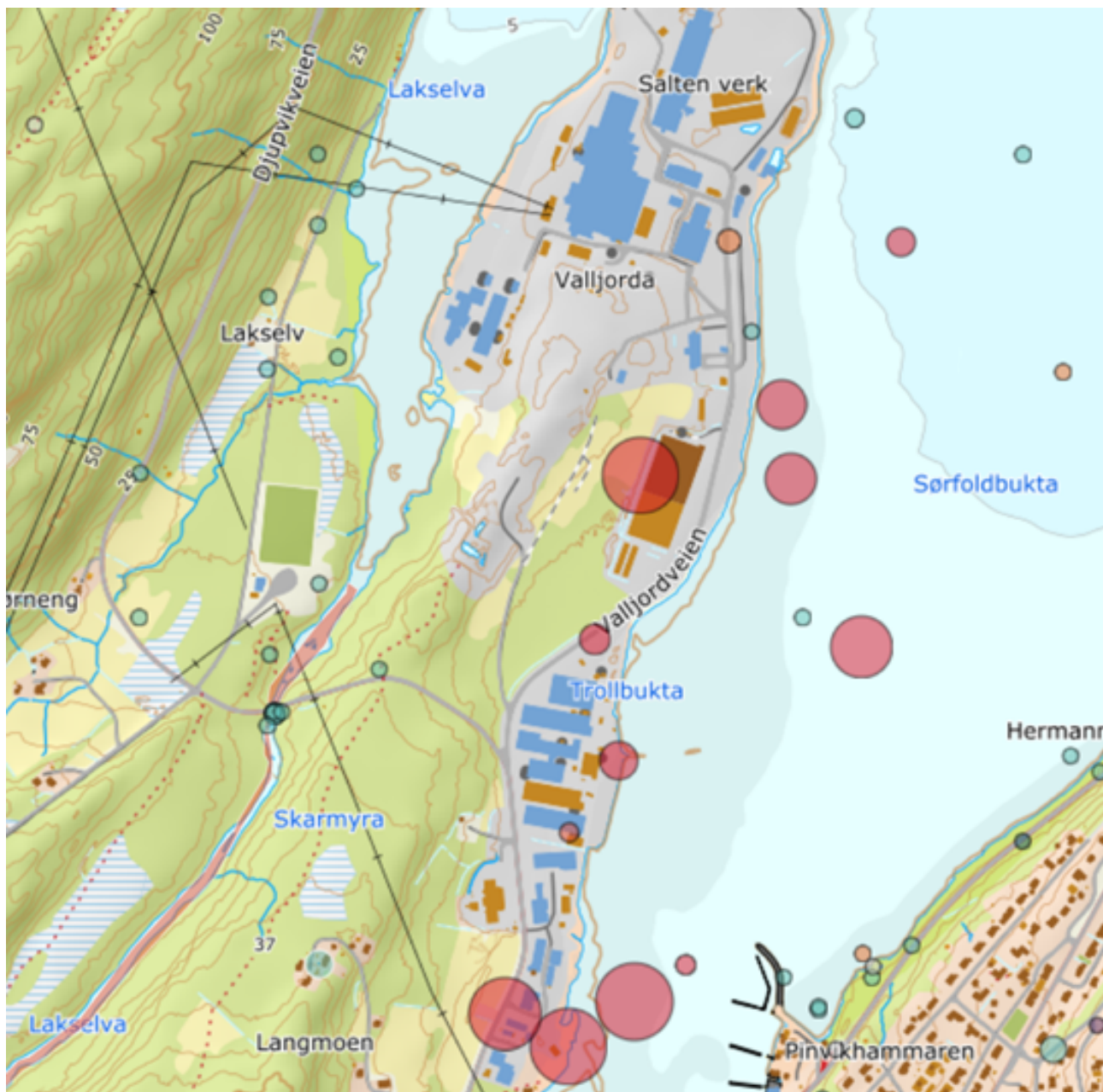
- Arter av særlig stor forvaltningsinteresse:
 - Bergand
 - Hettemåke
 - Stjertand
 - Dvergdykker
 - Vipe
 - Gråtrost
 - Storspove

- Arter av stor forvaltningsinteresse
 - Stær
 - Fiskemåke
 - Gjøk
 - Snadderand

I Artsdatabanken er følgende rødlistede arter registrert i eller ved planområdet:

- Vipe (EN) Sterkt truet
- Storspove (VU) Sårbar
- Svartand (NT) Nær truet
- Ærfugl (NT) Nær truet

Det er påvist elvemusling (VU) i Lakselva.

Figur 8. Røde punkter angir rødlistede arter. Blå punkter angir observasjoner av vanlige arter. Kilde: Artsdatabanken.no

4.5.2 Vurdering av rødlistearter og arter med særlig forvaltningsinteresse

Vipe (EN)

Arten plasseres i rødlistekategori EN basert på sterk bestandsnedgang siste 3-generasjoner (15-år).

Vipa er sterkt knyttet til kulturmark eller kulturpåvirket mark, og bestandsreduksjonen er i hovedsak knyttet til endringer i jordbruksstrukturen med reduksjon av beiteenger og semi-kultivert mark. Registreringen inne på industriområdet på Valljord antas å være streiffugl under trekk eller næringssøk, og det antas at det ikke forekommer hekking der.

Storspove (VU)

Arten klassifiseres derfor til rødlistekategori VU basert på kriterium A2 (30-50 % bestandsnedgang siste tre generasjoner (15 år)) og C1.

Storspove er også knyttet til kulturmark eller kulturpåvirket mark, og bestandsreduksjonen er i hovedsak knyttet til endringer i jordbruksstrukturen med reduksjon av beiteenger og semi-kultivert mark. Registreringen inne på industriområdet på Valljord antas å være streiffugl under trekk eller næringssøk, og det antas at det ikke forekommer hekking der.

Bergand (VU)

Bergand er knyttet til fjellet og ferskvann. Registreringen ved industriområdet på Valljord antas å være streiffugl under trekk eller næringssøk eller overvintring.

Hettemåke (VU)

Hettemåke er knyttet til myr- og sumpområder ved ferskvann. Registreringen ved industriområdet på Valljord antas å være streiffugl under trekk eller næringssøk, og det antas at det ikke forekommer hekking der.

Stjertand (VU)

Stjertand er knyttet til fuktige strandenger nært ferskvann. Registreringen ved industriområdet på Valljord kan være hekking i tilknytning til Lakselvas utløp, men denne vurderingen er ikke bekreftet.

Dvergdykker (VU)

Registreringen ved industriområdet på Valljord antas å være streiffugl. Det er lite sannsynlig at det forekommer hekking.

Svartand (NT)

Svartand er knyttet til fjellbjørkeskogen. Registreringen ved industriområdet på Valljord antas å være streiffugl under trekk eller næringssøk, og det antas at det ikke forekommer hekking der.

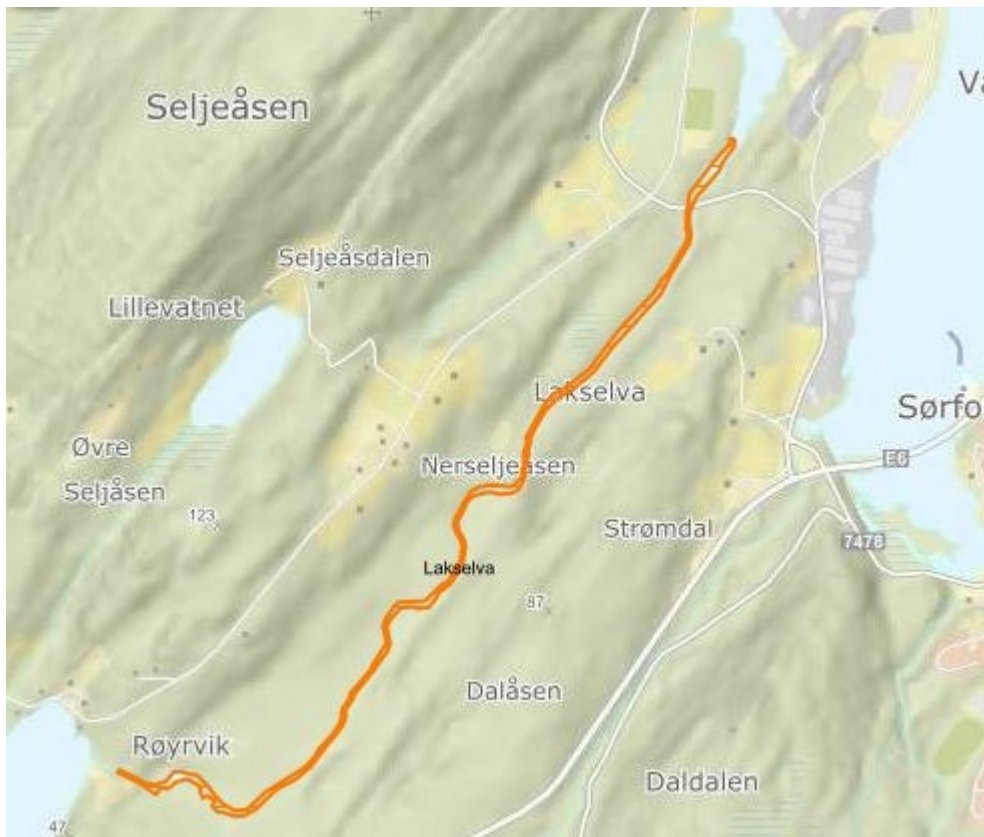
Ærfugl (NT)

Ærfugl er en sosial fugl som gjerne kan etablere seg i områder med menneskelig aktivitet og samtidig finne skjul. Ærfugl er ganske stasjonære / stedbundet. Registreringen ved industriområdet på Valljord kan være knyttet til hekking på – eller i nærheten av – industriområdet.

4.6 Lakselva og oppvekstområdet for torsk og sei

I Vann-nett (MDIR – NVE) er Lakselva (vest for planområdet) gitt karakteristikk Moderat-Naturlig. Det er i Vann-Nett utarbeidet eget faktaark for Lakselva. Øvrige bekker/elver i nærheten av området er gitt karakteristikk God-Naturlig.

Lakselva er lakseførende mellom fjorden ved planområdet og over en strekning på 2,8 km opp til Røyrvik i Vallvatnet (31 moh). Bestandstilstanden er vurder som moderat.

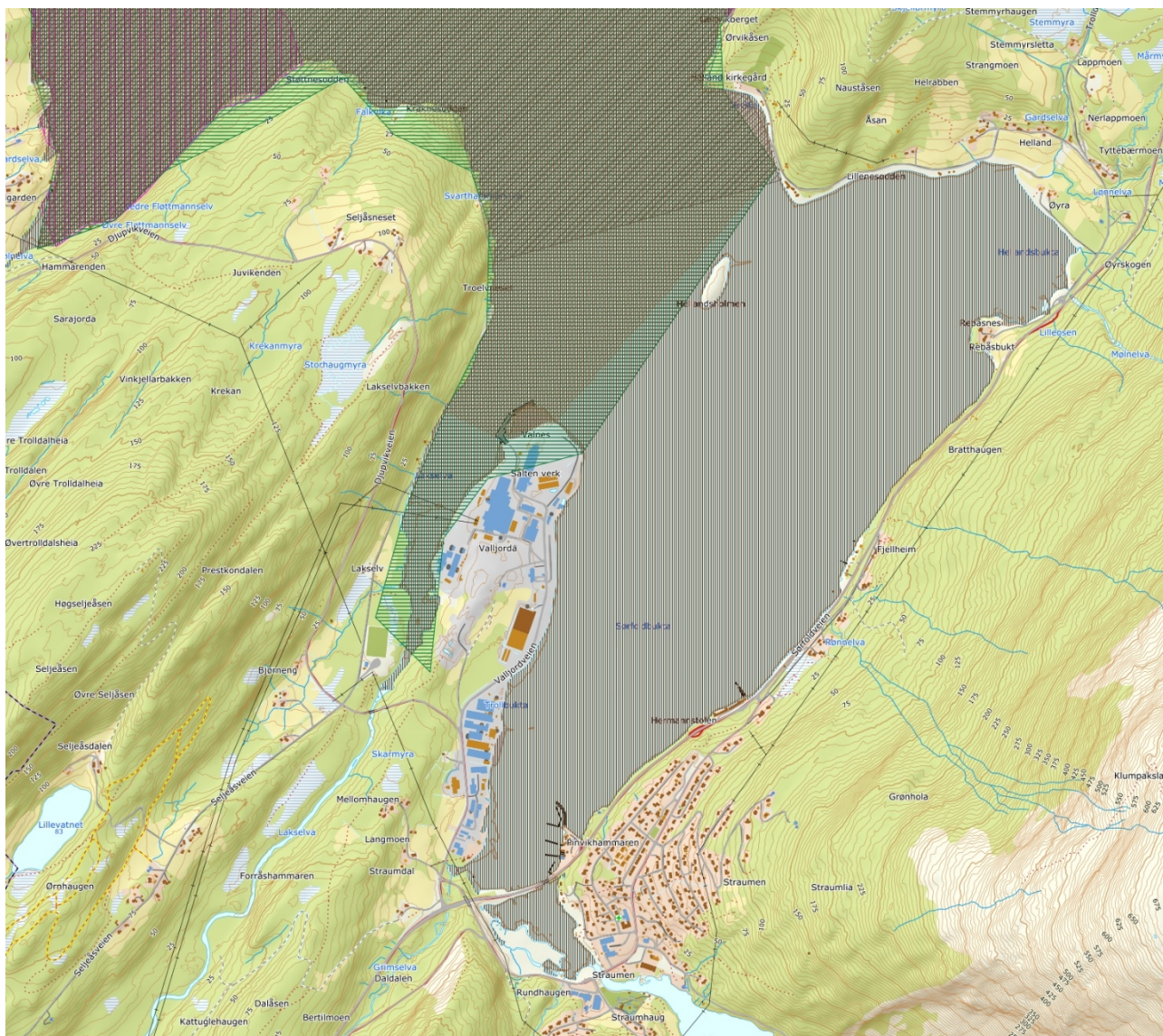
Figur 9. Lakselva i Sørfold. Lakseførende del. Kilde: Miljødirektoratet – Lakseregisteret.

Økologisk tilstand for fjordbassenget er etter vanddirektivet karakterisert som God – Naturlig.

Det er en forbudssone for fiske etter laks / sjørørret i saltvann innerst i Sørfoldbukta.

I Fiskeridirektoratets kartløsning er det angitt gytefelt og oppvekst / beiteområde for torsk i fjordbassenget omkring Valljord (figur 10). Intakte gyte- og oppvekstområder for torsk samt opprettholdelse av god økologisk tilstand i fjordbassenget, indikerer at mer enn 50 års tung industridrift på Valljord ikke har skadet levemiljøet for viktige arter i fjorden.

Det er i kartdatabasen Yggdrasil ikke synliggjort tilsvarende områder for sei i dette fjordbassenget.

Figur 10. Gytefelt for torsk. Kilde: Fiskeridirektoratets kartløsning Yggdrasil.

4.7 Mineralforekomster

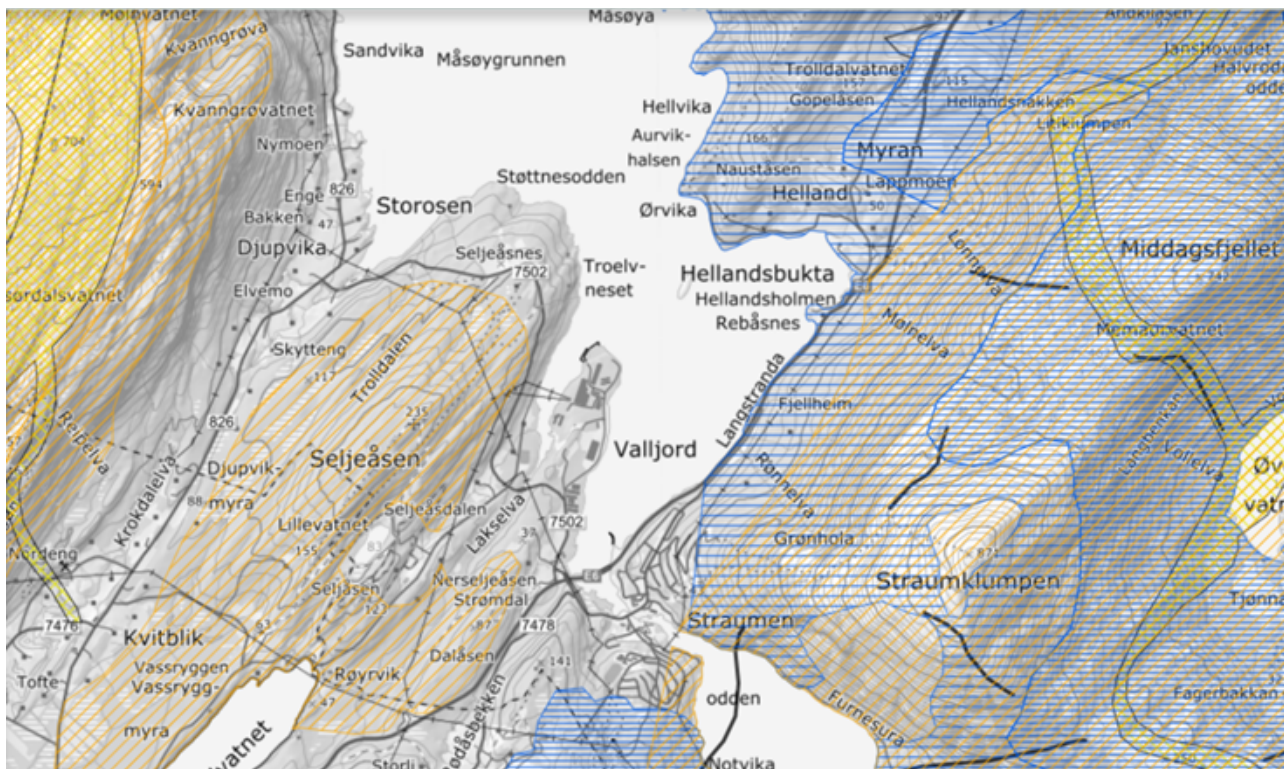
Planområdet er i et område som i Norges Geologiske Undersøkelser (NGU) mineralressurskart er registrert som del av et større område (provins) som kan inneholde industrimineraler. Provinzen inneholder karbonatmineraler, deriblant marmor og dolomitt. Avgrensingen av provinsen Fauskeidet-Saltdal er basert på geologiske kart, og sier noe om at det er en sannsynlighet for å finne mineralressurser innenfor området. Det er hovedsakelig avdekket forekomster vest i provinsen (Hammerfall Dolomittbrudd, Kvitblikvatnet, Løvgavlen), mens det ikke er avdekket noen forekomster i eller ved planområdet.

4.8 Jordressurser

Sørlige deler av planområdet er karakterisert som lauvskog av høy bonitet. Deler av dette arealet er videre karakterisert som dyrkbar jord.

4.9 Samisk kultur- og naturgrunnlag

Planområdet ligger i reinbeitedistrikt 26 Doukta. Planområdet vil ikke berøre registrerte beiteområder eller flytt- og trekkveier. Over Seljeåsen og Dalåsen er det registrert spredt brukt høstvinterbeite. Over Straumklumpen – Middagsfjellet er det tidlig vinterland. Sør for Straumen er det seinvinterland – intensivt brukt.

Figur 11. Reindriftsressurser i området. Kilde NIBIO-Kilden.

4.10 Trafikale forhold

FV616/7502 Djupvikveien som går gjennom planområdet har en veibredde på 6 meter, årsgjennsnittstrafikk på 505 kjøretøy og fartsgrense 50 km/t. 15% av kjøretøyene på veien er tunge/lange kjøretøy. Det er i dag ca 200 ansatte ved Elkem ASA Salten Verk og de fleste av disse kommer til/fra arbeidsplassen med egen bil. Industriområdet nord for fylkesveien nås via privat atkomstvei, Valljordveien. Fylkesvegen har en utfordrende kurvatur gjennom planområdet og dagens kryssløsning mellom fylkesveien og atkomstveien er utflytende. Dette gjør at fylkesveien ikke klart fremstår som den gjennomgående vegen.

Antallet båtanløp knyttet til Elkem ASA Saltens Verks virksomhet på Valljord, er anslått til ca 4-500.

Adgang til området er sikret gjennom ISPS. ISPS-koden (International Ship and Port Facility Security Code) er vedtatt av FNs sjøfartsorganisasjon IMO for å forbedre sikkerheten for skip i internasjonal fart, og havneanlegg som betjener slike skip.

4.11 Teknisk infrastruktur

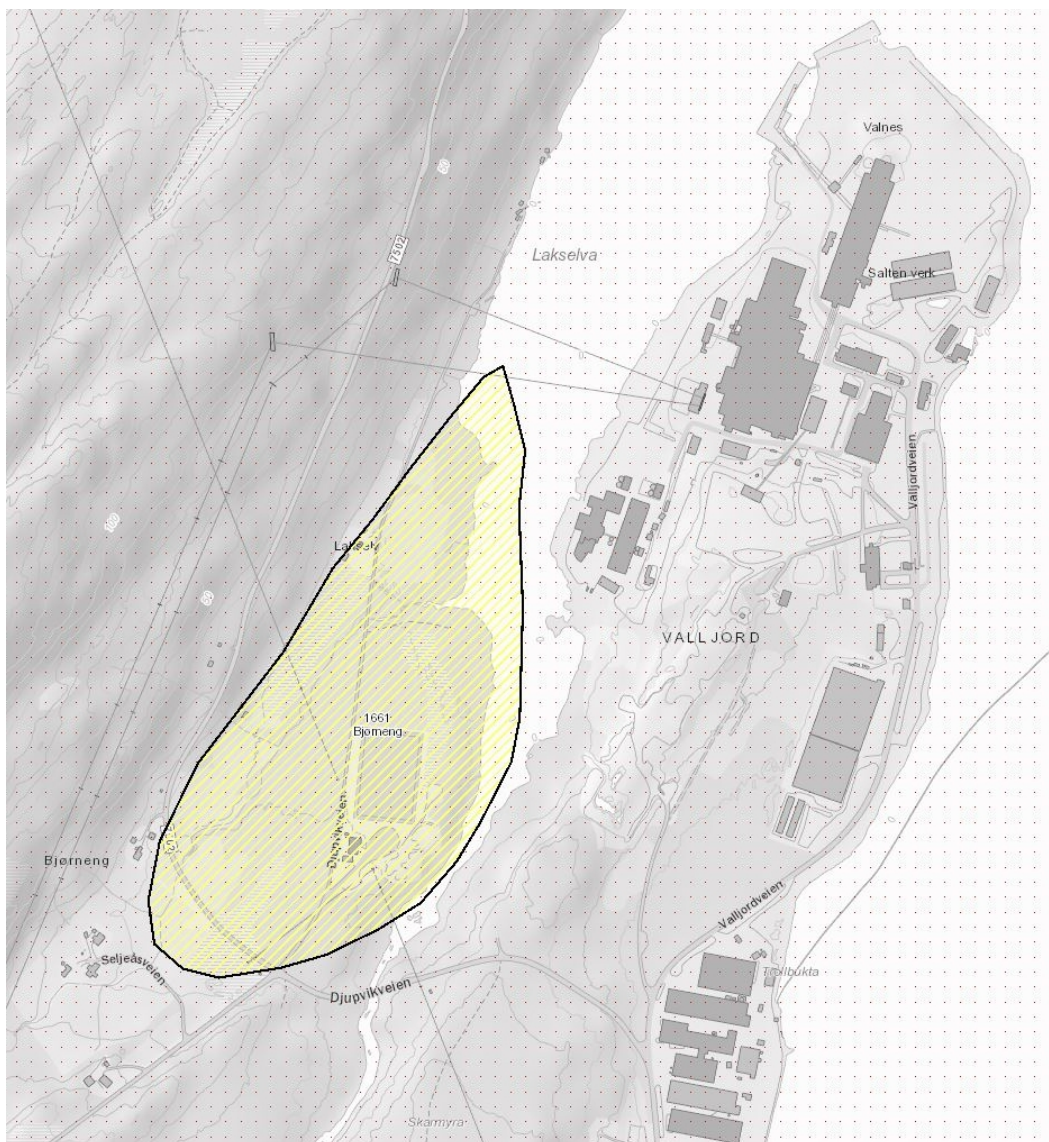
Det går en høyspentlinje (distribusjonsnett) gjennom planområdet som krysser fylkesveien. Indre Salten Energi som er netteier opplyser at den delen av høyspentlinja som er sør for fylkesveien skal fjernes i løpet av 2020.

Det er to høyspentlinjer som går fra industriområdet og vestover; M132 Salten Verk – Valljord 1 og 2.

Elkem ASA Salten Verk har sammen med Kvitebjørn AS under utvikling et energigjenvinningsanlegg som vil produsere ca. 300 GWh elektrisk energi som tilsvarer ca. 28% av verkets energiforbruk. Dette gjenvinningsanlegget vil være ferdigstilt i år 2020. Med dette gjenvinningsanlegget på plass, vil Salten verk gjenvinne ca. 900 GWh i form av produsert varme og elektrisk kraft.

4.12 Grunnforhold

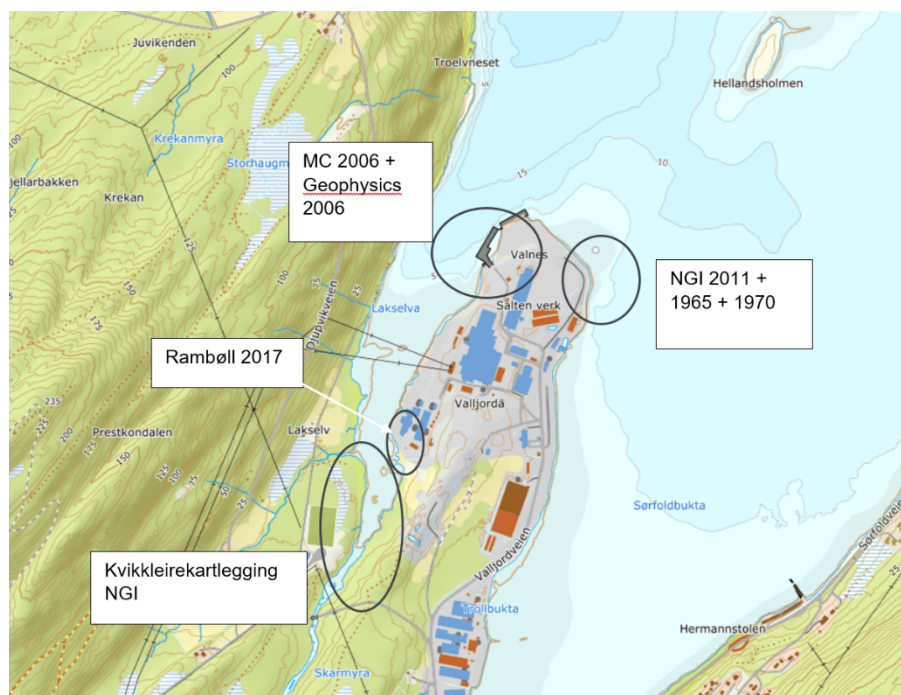
Retten vest for planområdet er det angitt en kvikkleiresone med lav faregrad; område nr. 1661 Bjørneng.

Figur 12. Faresoner ved Straumen. Kilde: NVE – Faresoner

Det er tidligere gjennomført geotekniske vurderinger i og i tilknytning til planområdet. En oversikt over disse fremgår av tabellen nedenfor og plasseringene av figuren.

Dato	Rapport	Beskrivelse	Firma
22.12.2010	Utfylling Øst	Singelstråle akustikk for sjøbunn	Novatek
10.02.2011	Elkems Salten- utfylling i sjø mot nord	Stabilitetsberegning	NGI
16.06.2007	Grunnundersøkelser Sørfold Industri kai 710371-1	Refererer til tidligere undersøkelser utført av NGI fra 1965-1970 og refraksjonsseismikk utført av GeoPhysics AS i 2006	Multiconsult
29.11.2009	NVE Kvikkleirekartlegging Dokument nr. 20091761-00-3-R.	Utført i forbindelse med kartlegging av kvikkleire.	NGI
20.12.2017	Salten Energigjenvinning. Oppdrag nr: 1350024427 G-rap-001 Rev.01	Datarapport. Fundamentering av ny kjele.	Rambøll

Figur 13. Plassering av utførte grunnundersøkelser.

Rapport fra geotekniske vurderinger, RIG01 Norconsult datert 04.06.20 oppsummer grunnforholdene med bakgrunn i disse rapportene som følger:

De høyereliggende områdene sentralt på Valljorda består sandige masser og fyllmasser på industriområdet. Massene er generelt fast lagret med korte dybder til berg. Langs sjøkanten viser utførte grunnundersøkelser at grunnen består av et topplag av sand eller fyllmasser over leire. Leiren varierer fra bløt til middels fast. Mot nord er det 2 fjellrygger som går ut i sjøen som vist på figur 14.

Figur 14. Fjellrygger som angitt av NGI. Rød sirkel viser område med antatt fjell i dagen.

4.13 Støy og luftforurensning

Støy

Beregningsresultater for dagens situasjon viser at det i dag er to fritidsboliger som ligger støyutsatt med støynivåer over grenseverdiene i utslippstillatelsen, nemlig Djupvikveien 15 som eies av Elkem og Djupvikveien 19 som er registrert som «våningshus som benyttes som fritidsbolig».

Djupviksveien 15 utsettes for overskridelser på kveld (L_e), natt (L_n) og i helger mellom 07.00 og 23.00 (L_h) med ekvivalent støynivå opp til 58 dB.

Djupviksveien 19 utsettes for overskridelser på kveld (L_e), natt (L_n) og i helger mellom 07.00 og 23.00 (L_h) med ekvivalent støynivå opp til 52 dB.

Øvrige støyfølsomme bygninger i området ligger under nedre grenseverdi for støy i utslippstillatelsen. Beregningsresultater viser at dimensjonerende støykilde for øvrige bebyggelse i Straumen i dagens situasjon er gjennomfartstrafikken langs E6.

Det vises til rapport med konsekvensutredning for Støy, dok.nr. Aku01 datert 130520.

Luftforurensning

Det er utført spredningsmodelleringer for luftforurensning av NO_x (som NO₂) og partikulært utslipp (som PM₁₀) iht. retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520. Det er disse forurensningsparameterne som skal vurderes ifm. reguleringsplaner. Det er tatt utgangspunkt i målinger fra utslippspunkter, samt tidligere målinger utført på bakkenivå (2 m over bakken) rundt verket. Det planlegges ikke for ny virksomhet som vil ha utslipp til luft ifm. utvidelsen av industriområdet.

Resultatene viser at konsekvensen av luftforurensning fra dagens verk på det nye utvidede industriområdet generelt er liten. Siden det ikke skal komme virksomhet på dette området som har utslipp til luft, vil utvidelsen ikke endre situasjonen mht. luftforurensning.

Resultatene for NO₂ viser at det er ingen bebyggelse som ligger i området som overskrider korttidsgrenseverdien for helse i forurensningsforskriften, samt ingen områder som ligger i gul eller rød sone etter retningslinje T-1520 for denne luftforurensningstypen.

Resultatene for PM₁₀ viser at det er ingen områder som overskrider grenseverdiene i forurensningsforskriften eller ligger i gul eller rød sone etter retningslinje T-1520. Det er partikulært utslipp fra filtrene og knuse- og sikteanlegget for silisiumproduksjon (KSP anlegget) som er tatt med i modelleringene.

Reguleringsplanen vil ikke endre situasjonen knyttet til dagens anlegg, og utslippene er regulert av gjeldende utslippstillatelse. Avbøtende tiltak knyttet til mulige overskridelser må skje via andre prosesser enn bestemmelser/krav i reguleringsplanen for det utvidede industriområdet. Oppsummert vurderes eksisterende anlegg ikke å være til hinder for tilrettelegging av nye industriarealer for lettere industri i planområdet.

Det vises til rapport med konsekvensutredning for Luftkvalitet, dok.nr. RIM01 datert 030720.

5 Planforslagets utforming og konsekvens

5.1 Planlagt arealbruk og forholdet til overordnet plan

Planforslaget tilrettelegger for industriell virksomhet på Valljord med tilhørende samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur. Da det ikke foreligger konkrete utbyggingsplaner for store deler av planområdet, er det hensiktsmessig å få utarbeidet en fleksibel plan for å unngå behov for nye planprosesser ved fremtidige byggetrinn. Næringsområdene gis formålet industri/lager med unntak av mindre områder øst for den private atkomstveien der formålet i gjeldende plan videreføres. Næringsområdene har utnyttingsgrad på %BYA=100% og generell byggehøyde på 20 meter over gjennomsnittlig planert terreng. Bestemmelsene åpner for at enkeltanlegg kan føres opp i en høyde inntil 50 meter. Bebygd areal for dette får ikke overstige 7.000 m² BRA.

Eksisterende kaier og fremtidig tømmerkai reguleres med formålet kai/lager/industri.

Det reguleres inn en buffersone mot Lakselva med en bredde på minimum 25 meter som gis formålet vegetasjonsskjerm (GV). I sjøområder er formålet friluftsområde i sjø og vassdrag videreført fra kommunedelplan for Straumen.

Planforslaget er i hovedsak i tråd med overordnet plan, men det er gjort justeringer av veiformål og tømmerkaia er regulert inn i område som i kommunedelplanen er sjøareal.

5.2 Landskap

Det er et stort masseoverskudd i planområdet. Utvidelsen av industriområdet på land i sør omfatter en ås/forhøyning i landskapet sør for fylkesveien som må tas ned før området kan tas i bruk til næring/industri. Disse massene vil bli benyttet ifm. utfylling i sjø. Tiltaket representerer et stort inngrep, men vurderes å ha liten konsekvens i forhold til områdets landskap. Landskapstypen er vanlig forekommende i regionen og tiltaket ligger i forlengelsen av et stort og etablert industrimiljø.

5.3 Kulturminner

Tiltaket vil ikke påvirke kjente kulturminner.

5.4 Rekreasjonsverdi

Området ved Lakselva som er registrert som svært viktig friluftsområde ivaretas i planforslaget og reguleres inn som vegetasjonsskjerm.

Regulering av gang- og sykkelvei langs fylkesveien bedrer fremkommeligheten og trafikksikkerheten for myke trafikanter forbi industriområdet. Denne gang- og sykkelveien vil få en viktig funksjon i forhold til ferdsel mellom Straumen og idrettsparken vest for planområdet.

5.5 Naturmiljø

Rødlistede arter / arter av stor forvaltningsinteresse i og ved industriområdet på Valljord, er alt vesentlig fuglearter som ikke vurderes å være fast tilknyttet området, men som er observert i forbindelse med trekk, næringsøk eller overvintring. Tiltaket vurderes å ha liten negativ konsekvens for naturmiljø / biologisk mangfold.

Det er i plankartet avsatt en buffersone mellom industriområdet og Lakselva. Tiltaket vurderes å ha liten konsekvens i forhold til områdets ferskvannsvannmiljø.

Det er registrert gyte- og oppvekstområder for torsk i fjordbassenget utenfor Valljord. Mer enn 50 års tung industridrift synes ikke å ha påvirket fjordbassengets økologiske tilstand. Tiltaket vurderes å ha liten konsekvens i forhold til oppvekstområdet for marin fisk.

5.6 Mineralforekomster

Tiltaket vurderes å ha liten konsekvens i forhold til berggrunn og mineralforekomster. Viser til merknadsbehandlingen av innspillet fra Direktoratet for mineralforvaltning.

5.7 Jordressurser

Tiltaket berører arealer med skog av høy bonitet og dyrkbar jord. Tiltaket vurderes å ha liten konsekvens i forhold til områdets jordressurser.

5.8 Samisk kultur- og naturgrunnlag

Planområdet vil ikke berøre registrerte beiteområder eller flytt- og trekkveier.

5.9 Trafikale forhold

5.9.1 *Veiarealer*

Fylkesveien er regulert inn etter dagens trasé, men iht. L1 med profil C.7 fra N100 med bredde på 6,5 meter og gang- og sykkelvei på sørsiden med 3,5 meters bredde. Det er satt av god bredde for annet vegareal. Det er ikke tatt hensyn til terrengskjæringer ettersom terrenget her vil planeres ut til høyden av tilgrensende industriområder.

Kryssgeometrien mellom fylkesveien og den private atkomstveien er strammet opp slik at det blir tydeligere at fylkesveien er hovedvei og gjennomgående vei. Det er ikke mulig å utforme krysset i henhold til krav i gjeldende håndbøker på grunn av terreng og eksisterende bygg, men oppstrammingen av krysset vil være en klar forbedring i forhold til dagens situasjon.

Veigeometri for utbedring av avkjøring til Elkem og ny gang- og sykkelvei langs fylkesveien fremgår av vedlagte tegning E01.

Den private atkomstveien har en regulert bredde på 6 meter.

Bestemmelsene sikrer at alle nye avkjøringer fra fylkesveien skal etableres i henhold til håndbok N100 før det gis igangsettingstillatelse.

5.9.2 *Ny tømmerkai*

Elkem har registrert et økende behov for uttransport av skogvirke over kai i de senere årene. Det er også økt trafikk knyttet til industrikaia noe som vanskeliggjør tømmertransporten, og som gjør det lite hensiktsmessig å legge til rette for økt trafikk med tømmer over industrikaia. Skogbruket i denne regionen risikerer derfor å bli uten tømmerkai med langsiktige, stabile betingelser. De kaiene som blir benyttet nå, er krevende for skogbruket, da en må tilpasse uttransporten av tømmer med andre brukere av kaiene. Ved forsinkelser av båttransporten av tømmer, kan en risikere å måtte flytte virket bort fra kai, for at andre brukere har fortrinn. Dette fører til økte kostnader for transportørene og reduserte priser for skogeierne.

Elkem ASA Salten verk har et forbruk på ca 90.000 tonn flis i året. Det er gjennom denne virksomheten utviklet en bred erfaring, rutiner og kompetanse i forhold til inn- og utskipping av store tømmer volumer over kai. Ved Elkem ASA Salten Verk er det etablert en egen havneagent som fører kontroll med skipsanløp, sikkerhetsrutiner mv.

Det ligger en betydelig miljøgevinst og en sikkerhetsgevinst i å flytte store tømmer volumer fra vei og over på båt. Ny tømmerkai og tilstøtende lagringsarealer vil prioritere skogbrukets bruksrett til utskipping av sagtømmer fra Saltenregionen og evt andre deler av Nordland.

Eventuell ledig kapasitet ved ny tømmerkai kan bli benyttet til innskiping av industritømmer til Salten verk og evt annen relevant bruk av tømmerkaia. En slik sambruk kan bidra til å sikre en mest mulig kontinuerlig drift av ny tømmerkai og tilstøtende arealer og derved tiltakets økonomi. Tiltakets plassering gjør det mulig å se tiltaket som et samarbeidsprosjekt mellom flere aktører – dette i samsvar med Landbruksdirektoratets anbefaling.

Eksisterende industrikai på Elkem har omtrent 4-500 båtanløp i året. Skogbruksansvarlige i dekningsområdet til den planlagte tømmerkaia ved Elkem Salten (Sørfold, Fauske, Saltdal, Bodø og Beiarn), har anslått at årlig realistisk kvantum over kai de første 10 årene er 40 - 50 000 m³. Dette ut fra et estimert årlig tilgjengelig volum på 70 000 m³, og at skurtømmerandelen på avvirket gran i området ligger på over 70 %. Det er da kalkulert med at massevirke i all hovedsak vil gå til Elkem Salten. Hvis massevirke går til andre kjøpere, vil årlig kvantum over kai være tilnærmet det samme som årlig tilgjengelig volum, altså 70 000 m³, økende til 100 000 m³.

Det er anslått at kvantumet vil øke etter første 10 årsperiode til 100 000m³. Dagens fraktesteiner for tømmer tar ca. 5 000m³. Dette innebærer at økningen i trafikk på bakgrunn av etablering av tømmerkai, vil være på 10 – 20 båter årlig. Økningen er så liten at konsekvensene mest sannsynlig ikke vil bli store.

Utvidelsen av industriområder sør for fylkesveien vil frigjøre overskuddsmasser som vil kunne gå inn i oppbygging av områdene i tilknytning til ny tømmerkai.

Innen overskuelig framtid vil en båt for tømmertransport typisk være i størrelsesorden cirka 120 meters lengde tilsvarende 8.000 tonn. En slik båt vil ha en lastekapasitet på cirka 7.000m³ (fastkubikk) tilsvarende cirka 15.000m³ (løskubikk) tømmer.

Plasseringen av tømmerkaia i Sørfold muliggjør båttransport av tømmer også fra Lofoten, Vesterålen og andre deler av regionen.

5.10 Teknisk infrastruktur

Høyspentlinjer i planområdet reguleres inn med 15 meters faresone og det knyttes bestemmelser til fareområdene om at tiltak ikke kan igangsettes før dette er avklart med netteier. Faresonens bredde er satt etter avtale med Indre Salten Energi. Av høyspentledningen som krysser fylkesveien reguleres det kun inn faresone for den nordlige delen som ikke skal fjernes.

Etablering av energigjenvinningsanlegget vil ha en positiv innvirkning på energiløsninger i området.

Brannvannsforsyning må dokumenteres i byggesak for det enkelte byggetrinn.

5.11 Utredning grunnforhold

Det vurderes at det er utført tilstrekkelig med grunnundersøkelser for detaljregulering av sjøfylling og kai nordøst i planområdet. Alt av tiltak må detaljprosjekteres før utførelse og det kan ikke utelukkes at det vil være behov for supplerende undersøkelser.

For fremtidige tiltak innenfor eller nært planområdet er det viktig at stabilitetsforholdene vurderes av geotekniker da det ikke kan utelukkes at det er områder med dårlig stabilitet som inneholder kvikklie eller sprøbruddsmaterialet.

Det vises til rapport for geotekniske vurderinger for detaljregulering industriområde, RIG01, datert 040620. I den er også forholdet til skred, områdestabilitet og stormflo vurdert.

Det er grunn til å tro at det planlagte utfyllingsområdet i sjø og grunnen innenfor eksisterende industriområdet er forurenset. Det er derfor innarbeidet rekkefølgebestemmelse om at dette skal være sjekket med eventuell tiltaksplan for opprydding før det kan gis igangsettingstillatelse.

5.12 Konsekvensutredning støy

Støyvurderinger fra utredningen viser at støynivåer ved to fritidsboliger vil være over grenseverdiene som er gitt i nåværende utslippstillatelse. Fremtidig utvidelse vil ikke føre til flere støyutsatte eiendommer.

Det vises til rapport med konsekvensutredning for Støy, dok.nr. Aku01 datert 130520.

5.13 Konsekvensutredning luftforurensning/støv

Utredningen konkluderer med at reguleringsplan ikke vil endre situasjonen knyttet til dagens anlegg, og utslippene er regulert av gjeldende utslippstillatelse. Avbøtende tiltak knyttet til mulige overskridelser må skje via andre prosesser enn bestemmelser/krav i reguleringsplanen for det utvidede industriområdet. Oppsummert vurderes eksisterende anlegg ikke å være til hinder for tilrettelegging av nye industriarealer for lettere industri i planområdet. Det planlegges heller ikke for ny virksomhet som vil ha utslipp til luft ifm. utvidelsen av industriområdet.

I byggefase vil anleggsarbeider og anleggstrafikk lokalt kunne være en belastning for nærmiljøet. Det må forventes lokale støvplager som følge av anleggsarbeidet, spesielt på tørre og vindfulle dager. Det vil være nødvendig med avbøtende tiltak for å minimere støvflukt til omgivelsene. Følgende avbøtende tiltak bør gjennomføres i anleggsperioden:

- Støvdemping med vann og eventuelt støvbindende kjemikalier ved utgraving av støvende masser.
- Vanning ved støvende rivearbeider.
- Regelmessig feiing av anleggsveier med hardt dekke.
- Ved behov vanning av anleggsområde og anleggsveger. Støvbindende kjemikalier bør da også vurderes.
- Rengjøring av dekk på anleggskjøretøy før utkjørsel på offentlig vei.
- Tildekking av last hvis støvspredningen blir stor ved transport av masser.

5.14 Risiko- og sårbarhet

Emne	Forhold eller uønsket hendelse	Vurdering	
		Nei	Merknad
Naturgitte forhold	Er området utsatt for snø- eller steinskred?	x	
	Er området geoteknisk ustabil/er det fare for utglidning?	x	
	Er området utsatt for springflo/flo i sjø/vann?		Ja, grenser til sjø.
	Er området utsatt for flom i elv eller bekk/ lukket bekk?		Ja, grenser til Lakselva.
	Er det radon i grunnen?		Ikke gjennomført målinger. Det er lovpålagt krav om radonsperre i alle nye bygninger hvor det oppholder seg mennesker.
	Annet (spesifiser)?	x	
Infrastruktur	Vil utilsiktede/ukontrollerte hendelser som kan inntreffe på nærliggende transportårer, utgjøre en risiko for området?		
	<ul style="list-style-type: none"> Hendelser på veg 	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Hendelser på jernbane 	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Hendelser på sjø/vann/elv 	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Hendelser i luften 	x	
	Vil utilsiktede/ukontrollerte hendelser som kan inntreffe på nærliggende virksomheter (industriforetak etc.) utgjøre en risiko for området?		Området omfatter eksisterende industriforetak. Sikkerhet for denne virksomheten ivaretas gjennom Elkems eget HMS arbeid.
	<ul style="list-style-type: none"> Utslipp av giftige gasser/væsker 		
	<ul style="list-style-type: none"> Utslipp av eksplosjonsfarlig/brennbare væsker/gasser 		
	Medfører bortfall av tilgang på følgende tjenester spesielle ulemper for området?		
	<ul style="list-style-type: none"> Elektrisitet 	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Teletjenester 	x	
<ul style="list-style-type: none"> Vannforsyning 	x		
<ul style="list-style-type: none"> Renovasjon/spillvann 	x		

	Dersom det går høyspentlinjer ved/gjennom området:		
	<ul style="list-style-type: none"> Påvirkes området av magnetiske felt fra kraftlinjer? 		Ja. Viser til kap. 5.10.
	<ul style="list-style-type: none"> Er det spesiell klatrefare i forbindelse med master? 	x	
	Er det spesielle farer forbundet med bruk av transportnett for gående, syklende og kjørende innenfor området?		
	<ul style="list-style-type: none"> Til skole/barnehage 	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Til nærmiljøanlegg (idrett etc.) 		Fylkesveien er ikke tilrettelagt for myke trafikanter. Tiltaket omfatter etablering av gang- og sykkelvei.
	<ul style="list-style-type: none"> Til forretning 	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Til busstopp 	x	
	Brannberedskap		
	<ul style="list-style-type: none"> Omfatter området spesielt farlige anlegg? 		Ja, industriområde.
	<ul style="list-style-type: none"> Har området tilstrekkelig brannvannforsyning (mengde og trykk)? 		Viser til kap. 4.11.
	<ul style="list-style-type: none"> Har området bare en mulig adkomstrute for brannbil? 		Ja, fylkesveien.
Tidligere bruk	Er området påvirket/forurenset fra tidligere virksomhet?		
	<ul style="list-style-type: none"> Gruver: åpne sjakter, steintipper etc. 	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Militære anlegg: fjellanlegg, piggrådsperringer etc. 	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Industrivirksomhet, herunder avfallsdeponering 		Viser til kap. 5.11 og 5.15.
	<ul style="list-style-type: none"> Annet (spesifiser) 	x	
Omgivelser	Er det regulerte vannmagasiner i nærheten, med spesiell fare for usikker is?	x	
	Finnes det naturlige terrengformasjoner som utgjør spesiell fare (stup etc.)?	x	
	Annet (spesifiser)	x	
Ulovlig virksomhet	Sabotasje og terrorhandlinger		
	<ul style="list-style-type: none"> Er tiltaket i seg selv et sabotasje-/terrormål? 		Ja, industriområde.
	<ul style="list-style-type: none"> Finnes det potensielle sabotasje-/terrormål i nærheten? 	x	

5.15 Avbøtende tiltak

5.15.1 Naturgitte forhold

Det er satt bestemmelse om at kotehøyde for gjennomsnittlig planert terreng skal være minimum kote + 3,0 (NN2000).

5.15.2 Infrastruktur

Faresone høyspent reguleres inn med faresone og tilhørende bestemmelse.

Oppstramming av veigeometri og etablering av gang- og sykkelvei vil øke trafikksikkerheten både for kjørende og myke trafikanter.

Det er satt bestemmelse om at brannvann må dokumenteres i den enkelte byggesak.

5.15.3 Tidligere bruk

Miljødirektoratet er i gang med å oppdatere Elkem Salten sin tillatelse etter forurensningsloven i samsvar med kravene i IED-direktivet. Dette innebærer bl.a. at Elkem Salten må utarbeide rapport om forurensningstilstand i grunn og grunnvann i samsvar med forurensningsforskriften § 36-21 Tilstandsrapport. Da tilstandsrapporten ikke er ferdigstilt tas det inn en bestemmelse om at det skal fremgå av byggesøknaden at det omsøkte området er sjekket ut i forhold til tilstandsrapporten.

Dersom området er forurenset skal tiltaksplan for håndtering av forurenset grunn, i tråd med forurensningsforskriftens kapittel 2, utarbeides og være godkjent av forurensningsmyndigheten.

5.15.4 Støy- og støvforurensning

Det er ikke avdekket behov for avbøtende tiltak ift. luftkvalitet, men det må sees på løsning for de to fritidsboligene som er utsatt for støy over grenseverdiene. Den ene eies allerede av Elkem og er ikke i bruk, mens det må sees på tiltak for den andre. Dette er for øvrig et forhold som eksisterer i dag og som ikke endres som følge av denne reguleringsplan.

5.16 Rekkefølgebestemmelser

Det er innarbeidet rekkefølgebestemmelser tilknyttet følgende forhold:

- Tiltaksplan for håndtering av forurenset grunn
- Oppdaterte støyberegninger knyttet til nye tiltak, hvor støy fra eksisterende situasjon skal baseres på faktiske støymålinger, samt kartlegging av behov for avbøtende tiltak.
- Dokumentasjon på at grunnen har tilstrekkelig stabilitet
- Dokumentasjon på tilstrekkelig brannvannsforsyning
- Situasjonsplan
- Utbedring av eksisterende avkjøring fra fylkesveien
- Utforming og opparbeiding av nye avkjørsler fra offentlig vei
- Tillatelse fra Fylkesmannen før utfylling i sjø
- Godkjenning fra havnemyndighetene ved tiltak som faller inn under havne- og farvannsloven
- Godkjenning fra eier av høyspentlinje ved tiltak som berører faresoner for høyspent
- Godkjenning fra lednings-/kabeleier før igangsettingstillatelse for tiltak/terrengingngrep nærmere enn 5 meter fra tekniske anlegg i grunnen
- Anleggstiltak i sjø skal skje i perioden 15. september til 31. desember, når det marine livet ligger mest i ro.

6 Avsluttende kommentar

For Elkem vil planforslaget sikre forutsigbarhet i forhold til omfang av prosess og fremdrift for utbyggingsplaner. Planprosessen med konsekvensutredninger har sørget for at viktige tema som støy- og luftforurensning og geotekniske forhold er belyst. Dette gjør at videre byggesaker kan behandles uten usikkerhet rundt tiltakenes konsekvens, noe som vil gi mer effektive prosesser og sikre kvalitet i prosjektene.

Etableringen av ny tømmerkai vil gi skogbrukerne i regionen langsiktige og stabile betingelser. Det ligger også en betydelig miljøgevinst og en sikkerhetsgevinst i å flytte store tømmer volumer fra vei og over på båt. Planforslaget sikrer også gjennom oppstramming av trafikkarealer og regulering av gang- og sykkelvei økt trafikksikkerhet for både kjørende og myke trafikanter.

I planarbeidet har en etterstrebet å ivareta de ulike innspillene som har kommet inn i løpet av planprosessen på best mulig måte. Det er ikke avdekket vesentlige interessekonflikter i forbindelse med planarbeidet. Planforslaget med bestemmelser ivaretar hensyn til; grunnforhold (stabilitet og forurensning), støy, støv, trafikksikkerhet og eksisterende infrastruktur.

Med grunnlag i de vurderinger som er gjort i planbeskrivelsen med tilhørende utredninger vil planforslaget etter forslagstillers vurdering i liten grad medføre negative konsekvenser for miljø og samfunn. Tiltaket er omfattende, men i hovedsak i tråd med overordnet plan og i et område som er preget av industri- og næringsvirksomhet i over 50 år. Planforslaget vurderes å være svært positivt for lokalsamfunnet ved å tilrettelegge for industrivirksomhet med flere arbeidsplasser og dermed en positiv befolkningsutvikling i området og økte inntekter for kommunen.